

QIYMƏTLƏNDİRMƏ FƏALİYYƏTİNİN İSTİQAMƏTLƏRİ VƏ ƏHATƏ DAİRƏLƏRİ:

4.1.1. Daşınar əmlakların qiymətləndirilməsi müxtəlif sahələri əhatə edir və bu sahələr aşağıdakılardır:

- ✓ Avtomobillərin qiymətləndirilməsi – Avtomobil və digər nəqliyyat vasitələrinin bazar qiymətinin müəyyən edilməsi.
- ✓ Müxtəlif növ daşınar əmlakların qiymətləndirilməsi – Həm fiziki, həm də funksional cəhətdən müəyyən daşınar əmlakların qiymətləndirilməsi, məsələn, məişət texnikası, qızıl-ziynət əşyaları, ofis avadanlıqları və s.
- ✓ Avadanlıqlar və maşınların qiymətləndirilməsi – İstehsalat avadanlıqları, maşınlar, texnologiyalar və digər texniki avadanlıqların qiymətinin müəyyən edilməsi.
- ✓ İncəsənət əsərləri və kolleksiya əşyalarının qiymətləndirilməsi – İncəsənət əsərləri, nadir kitablar, antik əşyalar və digər kolleksiya əşyalarının qiymətləndirilməsi.
- ✓ Elektron cihazların qiymətləndirilməsi – Telefonlar, kompüterlər, digər elektron cihazların bazar qiymətinin qiymətləndirilməsi.

4.1.2. Daşınmaz əmlakın qiymətləndirilməsi:

Daşınmaz əmlak növləri müxtəlif kateqoriyalara ayrılır və hər biri özünəməxsus xüsusiyyətlərə malikdir. Əsasən, daşınmaz əmlak növləri aşağıdakılardır:

1. Yaşayış daşınmaz əmlakı:
 - Mənzillər (apartamentlər)
 - Evlər (villa, fərdi evlər)
 - Koteclər
 - Bağ evləri
2. İcarəyə verilən daşınmaz əmlak:
 - Ofis binaları
 - Mağazalar
 - Ticarət mərkəzləri
 - Anbarlar
3. İstehsal və sənaye daşınmaz əmlakı:
 - Zavodlar
 - Fabriklər
 - Sənaye anbarları
4. Torpaq sahələri:

- Əkin sahələri
 - Kənd təsərrüfatı torpaqları
 - İnşaat məqsədli torpaqlar
 - Meşə sahələri
5. Ticarət təyinatlı daşınmaz əmlak:
- Ticarət mərkəzləri
 - İctimai iaşə obyektləri (restoranlar, kafelər və s.)
 - Hər hansı digər kommersiya istifadəsi üçün nəzərdə tutulmuş əmlak
6. Tarixi və mədəni əmlak:
- Tarixi abidələr
 - Mədəniyyət obyektləri
 - Muzeylər
7. Hərrac yönəldilmiş daşınmaz əmlak:
- Hərracda satılan daşınmaz əmlak

4.1.3. Daşınar və daşınmaz mədəni irs nümunələrinin, mədəni sərvətlərin, tarix, mədəniyyət və təbiət abidələrinin qiymətləndirilməsi

Qiymətləndirmə fəaliyyəti, mədəni irs nümunələrinin, mədəni sərvətlərin, tarix, mədəniyyət və təbiət abidələrinin qorunması və idarə olunması məqsədilə mühüm bir yer tutur. Bu qiymətləndirmə prosesi, müxtəlif istiqamətlər üzrə həyata keçirilir:

1. Daşınar mədəni irs nümunələrinin qiymətləndirilməsi:
 - Tarixi və mədəni dəyər: Daşınar mədəni irs nümunələrinin tarixi və mədəni əhəmiyyəti qiymətləndirilir. Bu, abidənin yaşını, tarixi fonunu, sosial və mədəni mənasını nəzərə alaraq müəyyən edilir.
 - Mühafizə vəziyyəti: Nümunənin fiziki vəziyyəti, onun qorunma dərəcəsi qiymətləndirilir. Təmir və bərpa işlərinin tələb olunub-olunmaması da burada önəmlidir.
 - Turizm potensialı: Nümunənin turizm üçün cəlbediciliyini, ətraf mühit və infraqurstruktura uyğunluğunu dəyərləndirmək də vacibdir.
2. Daşınmaz mədəni irs nümunələrinin qiymətləndirilməsi:
 - Estetik və memarlıq dəyəri: Daşınmaz mədəni irs nümunələrinin estetik və memarlıq cəhətdən qiymətləndirilməsi. Burada abidənin dizaynı, materialları, strukturu və ümumi estetikaya necə təsir etdiyi analiz edilir.

- Mədəni və sosial təsir: Hər hansı bir daşınmaz mədəni irs nümunəsi, cəmiyyətin tarixi, mədəni və sosial həyatına təsir edib-etmədiyini göstərən bir göstəricidir. Bu, müxtəlif zamanlarda müxtəlif mədəniyyətlər və dövrlər arasında əlaqə yaratma potensialını nəzərdə tutur.
- Daşınmaz obyektlərin mühafizə və bərpası: Daşınmaz abidələrin bərpası və mühafizəsi istiqamətindəki planlar və tədbirlər qiymətləndirilir. Bu, onların gələcək nəsillərə ötürülməsi üçün vacibdir.

3. Mədəni sərvətlərin qiymətləndirilməsi:

- Mədəni sərvətlərin müxtəlifliyi və əhəmiyyəti: Mədəni sərvətlər müxtəlif elementləri əhatə edir — arxitektura, incəsənət əsərləri, arxeoloji tapıntılar, sənət nümunələri və s. Bu sərvətlərin özəllikləri və dəyəri qiymətləndirilir.
- Beynəlxalq və yerli əhəmiyyət: Sərvətlərin beynəlxalq və yerli səviyyədə əhəmiyyəti, onların müxtəlif mədəniyyətlər arasında necə yer tutduğunu göstərir.

4. Tarix, mədəniyyət və təbiət abidələrinin qiymətləndirilməsi:

- Təbiət abidələrinin qorunması: Təbiət abidələrinin, xüsusən də biosfer və ekosistemlərə aid ərazilərin qiymətləndirilməsi, onların biologiya və ekosistem xidmətləri, habelə təbiətə olan təsirlərinə əsaslanır.
- Tarixi və mədəni irs arasında əlaqə: Mədəni və təbiət abidələrinin qarşılıqlı təsiri, bu abidələrin bir-birinə necə bağlı olduğunu, həmçinin mədəni irsin təbiətə təsirini qiymətləndirir.
- Ətraf mühitin qorunması və dayanıqlılıq: Mədəni və təbiət abidələrinin mühafizəsi və dayanıqlı inkişafını təmin etmək məqsədilə qiymətləndirmə aparılır.

4.1.4. Müəssisənin qiymətləndirilməsi (və ya biznes qiymətləndirilməsi) bir şirkətin dəyərinin müəyyənləşdirilməsi prosesidir və müxtəlif sahələri əhatə edir:

1. Maliyyə Analizi:

- Gəlir və mənfəət göstəriciləri: Şirkətin gəlir hesabatları və mənfəət marjaları incəlenir.
- Balans hesabatı: Aktivlər və öhdəliklər arasında tarazlıq yoxlanılır.
- Nağd pul axınları: Şirkətin maliyyə vəziyyətini və gələcəkdəki nağd pul axınlarını təhlil edilir.

2. Bazar və Sənaye Təhlili:

- Sənaye mühitinin təhlili: Şirkət fəaliyyət göstərdiyi sənayenin ümumi vəziyyəti və perspektivləri qiymətləndirilir.
- Rəqabət təhlili: Rəqiblər və bazar mövqeyi analiz edilir.

3. Risk Analizi:

- Maliyyə riskləri: Kredit, faiz dərəcəsi və valyuta riskləri.
- İdarəetmə və strateji risklər: Şirkətin idarəetmə qabiliyyəti, strateji planların və qərarların riskləri.
- Hüquqi və tənzimləmə riskləri: Müəssisənin fəaliyyət göstərdiyi ölkələrdəki hüquqi və tənzimləyici mühitin təsiri.

4. Əmlak və Aktivlərin Qiymətləndirilməsi:

- Fiziki aktivlər: Şirkətin mülkiyyətindəki torpaq, binalar, avadanlıqlar və digər fiziki aktivlər qiymətləndirilir.
- İntellektual əmlak: Marka, patentlər, lisenziyalar, müəllif hüquqları kimi qeyri-maddi aktivlər qiymətləndirilir.

5. Gələcək Proqnozlar və Böyümə Perspektivləri:

- Gələcək gəlirlər və mənfəət proqnozları: Şirkətin gələcək performansının proqnozlaşdırılması, böyümə potensialının qiymətləndirilməsi.
- Bazarın inkişafı və perspektivləri: Bazarın gələcək inkişafı ilə bağlı təhlillər.

6. Qiymətləndirmə Yöntəmləri:

- Diskontlaşdırılmış nağd pul axını (DCF): Şirkətin gələcək nağd pul axınlarının diskontlaşdırılması.
- Komparativ analiz (Multiplikator metodu): Bənzər şirkətlərlə müqayisə aparmaq.
- Aktivlərin qiymətləndirilməsi: Şirkətin fiziki və qeyri-fiziki aktivlərinə əsaslanaraq dəyər təyini.

7. İdarəetmə və İnsan Resursları:

- İdarəetmə komandası: İdarəetmə heyətinin keyfiyyəti və onların şirkətin inkişafına olan təsiri.
- Əmək bazarı: Şirkətin işçi qüvvəsi, əmək haqqı strukturu və işçi motivasiyası.

4.1.5. Qeyri-maddi əmlak nemətlərinin (əqli mülkiyyət hüquqi obyektlərinin, hüquqi şəxslərin nizamnamə kapitalında (fondunda) və ümumi əmlakda paylarının və qiymətli kağızlarının, habelə tələblərin və hüquqların) qiymətləndirilməsi:

Qeyri-maddi əmlak nemətlərinin qiymətləndirilməsi isə xüsusilə mürəkkəb və ixtisaslaşmış bir sahədir, çünki burada fiziki əmlakdan fərqli olaraq, konkret bir obyekt və ya əmlak yoxdur, amma hüquqi dəyərlər, tələblər, hüquqlar və digər qeyri-maddi varlıqlar qiymətləndirilir. Əsas istiqamətləri aşağıdakılardır:

1. Əqli mülkiyyət hüquqları: Bu, patentlər, lisenziyalar, ticarət nişanları, müəllif hüquqları, tərtib olunmuş proqram təminatları və digər əqli mülkiyyət obyektlərini

əhatə edir. Qiymətləndirmə zamanı bu hüquqların hüquqi statusu, bazar dəyəri və gələcəkdə yarada biləcəyi potensial gəlirlər nəzərə alınır.

2. Hüquqi şəxslərin nizamnamə kapitalında və ümumi əmlakda paylar: Şirkətlərin səhmləri və payları qiymətləndirilərkən, şirkətin maliyyə vəziyyəti, gəlir potensialı, bazar vəziyyəti, investisiya riski və digər iqtisadi göstəricilər əsas götürülür. Bu qiymətləndirmə şirkətin dəyərini və potensial gəlirlərini müəyyənləşdirmək üçün vacibdir.
3. Qiymətli kağızlar: Şirkətlərin və ya digər hüquqi şəxslərin buraxdığı qiymətli kağızların (səhmlər, bondlar və digər maliyyə alətləri) qiymətləndirilməsi, onların bazar dəyərini, faiz dərəcələrini, tələbləri və gələcək proqnozları da daxil olmaqla qiymətləndirilir.
4. Tələblər və hüquqlar: Bura borc tələbləri, müqavilə hüquqları və digər hüquqi tələblər daxil olur. Bu tələblərin və hüquqların qiymətləndirilməsi üçün, onların ödənilmə ehtimalı, müddəti, riskləri və digər hüquqi aspektlər nəzərə alınır.

4.1.6. Kreditor borcları, debitor borcları, material ehtiyatları və digər aktivlərin qiymətləndirilməsi müxtəlif maliyyə hesabatlarının düzgünlüyünü təmin etmək və şirkətin maliyyə vəziyyətini düzgün qiymətləndirmək üçün vacibdir. Bu qiymətləndirmə aşağıdakı sahələri əhatə edir:

1. Kreditor Borclarının Qiymətləndirilməsi:
 - Öhdəliklərin düzgünlüyü: Kreditor borcları, şirkətin ödəniş etməli olduğu məbləğləri əks etdirir. Bu borcların düzgün qeydiyyatı və vaxtında ödənilməsi vacibdir.
 - Valyuta kursunun təsiri: Əgər kreditor borcları xarici valyutada qeydiyyatdan keçirsə, valyuta kursunun dəyişməsi borcların qiymətini təsir edə bilər.
 - Öhdəliklərin təsnifatı: Kreditor borcları qısa və uzunmüddətli borclar kimi təsnif edilə bilər. Bu da şirkətin likvidliyini və maliyyə vəziyyətini göstərir.
2. Debitor Borclarının Qiymətləndirilməsi:
 - Debitorların ödəmə qabiliyyəti: Debitor borclarının qiymətləndirilməsi, həmin borcların ödənilmə ehtimalını qiymətləndirməyi tələb edir. Şirkət, ödəmə qabiliyyəti aşağı olan borcluları ayırmalıdır.
 - Debitor borclarının geri alınma ehtimalı: Bəzi borclar geri alınmaya bilər, buna görə də bu borclar üçün ehtiyatlar yaradılmalıdır.
 - Debitor borclarının köhnəlməsi: Zaman keçdikcə debitor borclarının ödənilmə ehtimalı azalır, buna görə də müəyyən bir müddət keçdikdən sonra borclar köhnəlmiş hesab edilə bilər.
3. Material Ehtiyatlarının Qiymətləndirilməsi:

- Ehtiyatların mövcudluğu və keyfiyyəti: Material ehtiyatları (məsələn, xammal, mallar və s.) şirkətin fəaliyyətində vacib rol oynayır. Bu ehtiyatların qiymətləndirilməsi zamanı onların keyfiyyəti və faktiki mövcudluğu yoxlanılır.
- Qədimləşmiş və ya istifadəyə yararsız ehtiyatlar: İstifadəyə yararsız və ya köhnəlmiş ehtiyatlar şirkətin balansında qeydə alındıqda, bunların qiyməti düşə bilər.
- İstifadə olunmayan ehtiyatların qiymətləndirilməsi: Anbarlarda saxlanılan və istifadə olunmayan ehtiyatların dəyəri ilə bağlı yenilənmiş məlumat tələb olunur.

4. Digər Aktivlərin Qiymətləndirilməsi:

- Nəğd və bank balansları: Şirkətin maliyyə vəziyyətini qiymətləndirərkən, mövcud nəğd vəsaitlərin düzgün qeydiyyatını və istifadəsini yoxlamaq vacibdir.
- Daşınmaz əmlak və digər uzunmüddətli aktivlər: Daşınmaz əmlakın dəyəri bazar qiymətlərinə əsasən qiymətləndirilməlidir. Həmçinin, digər aktivlər (məsələn, intellektual mülkiyyət hüquqları) bazar qiymətlərinə və ya müvafiq qiymətləndirmə prinsiplərinə əsasən qiymətləndirilməlidir.

4.1.7. Təbii sərvətlərin qiymətləndirilməsi müxtəlif sahələri əhatə edir və ümumilikdə bu sahədə aparılan qiymətləndirmələr təbii sərvətlərin iqtisadi, ekoloji və sosial aspektlərini nəzərə alır. Bu sahələrdən bəziləri aşağıdakılardır:

1. Geoloji qiymətləndirmə: Təbii sərvətlərin (məsələn, mineral ehtiyatlarının, neft və qaz yataqlarının) yerləşdiyi ərazilərin geoloji xüsusiyyətlərinin öyrənilməsi. Bu qiymətləndirmə sərvətlərin mövcudluğunu, miqyasını və tərkibini müəyyən edir.
2. İqtisadi qiymətləndirmə: Təbii sərvətlərin iqtisadi dəyərinin müəyyən edilməsi. Bu, həmçinin sərvətlərin hasilatının dəyəri, bazar qiymətləri, gələcək gəlir imkanları və iqtisadi faydalarını nəzərdən keçirir.
3. Ekoloji qiymətləndirmə: Təbii sərvətlərin istifadəsinin ekoloji təsirlərini qiymətləndirir. Bu, sərvətlərin qorunması və dayanıqlı istifadəsi üçün ekoloji risklərin və təsirlərin qiymətləndirilməsini əhatə edir.
4. Sosial qiymətləndirmə: Təbii sərvətlərin istifadəsinin sosial təsirlərinin qiymətləndirilməsi. Burada yerli əhalinin həyat keyfiyyətinə, əmək şəraitinə və sosial infrastrukturun inkişafına təsir göstərən amillər nəzərə alınır.
5. Hüquqi qiymətləndirmə: Təbii sərvətlərin istifadəsinə dair mövcud qanunvericilik və hüquqi çərçivələrin qiymətləndirilməsi. Burada sərvətlərin mülkiyyət hüquqları, müqavilə şərtləri və dövlət tənzimləmələri nəzərə alınır.
6. Texniki qiymətləndirmə: Sərvətlərin işlənməsi və hasilatı üçün texnoloji və mühəndislik həllərinin qiymətləndirilməsi. Bu sahədə mədənlərin, neft və qaz yataqlarının işlənməsi üçün texnoloji inkişaf və tətbiq edilə bilən ən yaxşı təcrübələr qiymətləndirilir.

4.1.8. Dəymiş zərərin qiymətləndirilməsi.

Dəymiş zərərin qiymətləndirilməsi, hər hansı bir insana, quruma və ya mülkiyyətə vurulmuş zərərin ölçülməsi və qiymətləndirilməsi prosesidir. Bu proses, zərərin əsl həcmində və miqdarında müəyyənləşdirilməsini, onun səbəblərini və nəticələrini təhlil etməyi əhatə edir. Dəymiş zərərin qiymətləndirilməsi aşağıdakı sahələri əhatə edə bilər:

1. **Maddi zərər:** Mülkiyyətin və ya əmlakın zədələnməsi və ya itirilməsi, məsələn, avtomobil qəzası nəticəsində yaranan zərər.
2. **Fiziki və mənəvi zərər:** Fiziki zədələr və ya psixoloji zərər (məsələn, şəxsin sağlamlığına və ya emosional vəziyyətinə dəymiş zərər).
3. **İqtisadi zərər:** Əmək haqqı, gəlir və ya biznesin fəaliyyətindəki zərərlər.

4.1.8. Əldən çıxmış mənfəətin qiymətləndirilməsi.

Əldən çıxmış mənfəətin qiymətləndirilməsi, bir şəxs və ya şirkətin hər hansı bir fəaliyyət nəticəsində əldə edə biləcəyi gəlirin itirilməsi və ya ziyanının ölçülməsi prosesidir. Bu qiymətləndirmə, əsasən hüquqi və maliyyə məsələlərində, məsələn, müqavilə pozuntuları, zərərçəkmiş tərəflərin kompensasiya tələbləri və ya digər biznes zərərləri ilə bağlı məsələlərdə istifadə olunur.

Əldən çıxmış mənfəətin qiymətləndirilməsi bir neçə fərqli yanaşma ilə həyata keçirilə bilər:

1. **Dəqiq gəlir hesablaması:** Bu yanaşmada, itirilmiş mənfəət, əvvəlki dövrlərdən və ya təhlil edilən dövrün başlanğıcından əvvəlki trendlərə əsaslanaraq hesablanır.
2. **Alternativ gəlir imkanlarının qiymətləndirilməsi:** Bu zaman əldən çıxmış mənfəət, zərərçəkən tərəfin alternativ gəlir imkanlarını nəzərə alaraq qiymətləndirilir, məsələn, əgər başqa bir fürsət olsaydı, o, nə qədər mənfəət əldə edə bilərdi.
3. **Mümkün olan gəlir itkilərinin hesablanması:** Bu yanaşma, gəlirin itirilməsinin mümkün olduğu dövr ərzindəki vəziyyəti nəzərə alır və gələcəkdə itiriləcək gəlirin mümkün proqnozlarını əsas alır.

4.1.8. **Risqlərin qiymətləndirilməsi** müxtəlif sahələrdə tətbiq oluna bilən bir prosesdir və əsasən aşağıdakı sahələri əhatə edir:

1. **Maliyyə Riskləri:** Maliyyə bazarlarının dəyişkənliyi, faiz dərəcələri, valyuta məzənnələri, sığorta və kredit riskləri kimi faktorları qiymətləndirir.
2. **Əməliyyat Riskləri:** Biznesin gündəlik fəaliyyətləri ilə əlaqəli risklər, məsələn, texnoloji problemlər, işçi səhvləri, prosedur pozuntuları və təchizat zəncirindəki sıxıntılar.
3. **Hüquqi Risklər:** Hüquqi öhdəliklərin pozulması, qanunvericiliyə uyğunluq məsələləri və mübahisələrin yaranması risklərini qiymətləndirir.

4. **Strateji Risklər:** Şirkətin uzunmüddətli məqsəd və planlarına təsir edən risklər, məsələn, bazar tələbinin dəyişməsi, rəqabət təzyiqləri və iqtisadi şəraitin dəyişməsi.
5. **Təbiət Riskləri (Ətraf Mühit Riskləri):** Təbii fəlakətlər, iqlim dəyişikliyi və ətraf mühitə təsir edən hadisələrin riskləri.
6. **İnsan Resursları Riskləri:** İşçi qüvvəsinin yetərsizliyi, təlim çatışmazlığı, işçi məmnuniyyəti və motivasiya problemləri.
7. **Texnoloji Risklər:** IT infrastrukturunun zəifliyi, kibertəhlükəsizlik məsələləri, məlumat itkiləri və texnologiyadakı irəliləyişlərlə əlaqəli risklər.
8. **Sosial və Mədəni Risklər:** Cəmiyyətin dəyişən dəyərləri, sosial gərginliklər və mədəniyyət fərqlilikləri ilə əlaqəli risklər.
9. **Siyasi Risklər:** Dövlət siyasətinin dəyişməsi, qanunvericilikdəki dəyişikliklər, dövlət tərəfindən tətbiq edilən məhdudiyyətlər və beynəlxalq münasibətlərdəki dəyişikliklər.

4.1.9. Kreditor borcları, debitor borcları, material ehtiyatları və digər aktivlərin qiymətləndirilməsi müxtəlif maliyyə hesabatlarının düzgünlüyünü təmin etmək və şirkətin maliyyə vəziyyətini düzgün qiymətləndirmək üçün vacibdir. Bu qiymətləndirmə aşağıdakı sahələri əhatə edir:

1. Kreditor Borclarının Qiymətləndirilməsi:

- ✓ Öhdəliklərin düzgünlüyü: Kreditor borcları, şirkətin ödəniş etməli olduğu məbləğləri əks etdirir. Bu borcların düzgün qeydiyyatı və vaxtında ödənilməsi vacibdir.
- ✓ Valyuta kursunun təsiri: Əgər kreditor borcları xarici valyutada qeydiyyatdan keçirsə, valyuta kursunun dəyişməsi borcların qiymətini təsir edə bilər.
- ✓ Öhdəliklərin təsnifatı: Kreditor borcları qısa və uzunmüddətli borclar kimi təsnif edilə bilər. Bu da şirkətin likvidliyini və maliyyə vəziyyətini göstərir.

2. Debitor Borclarının Qiymətləndirilməsi:

- ✓ Debitorların ödəmə qabiliyyəti: Debitor borclarının qiymətləndirilməsi, həmin borcların ödənilmə ehtimalını qiymətləndirməyi tələb edir. Şirkət, ödəmə qabiliyyəti aşağı olan borcluları ayırmalıdır.
- ✓ Debitor borclarının geri alınma ehtimalı: Bəzi borclar geri alınmaya bilər, buna görə də bu borclar üçün ehtiyatlar yaradılmalıdır.
- ✓ Debitor borclarının köhnəlməsi: Zaman keçdikcə debitor borclarının ödənilmə ehtimalı azalır, buna görə də müəyyən bir müddət keçdikdən sonra borclar köhnəlmiş hesab edilə bilər.

3. Material Ehtiyatlarının Qiymətləndirilməsi:

- ✓ Ehtiyatların mövcudluğu və keyfiyyəti: Material ehtiyatları (məsələn, xammal, mallar və s.) şirkətin fəaliyyətində vacib rol oynayır. Bu ehtiyatların qiymətləndirilməsi zamanı onların keyfiyyəti və faktiki mövcudluğu yoxlanılır.
- ✓ Köhnəlmiş və ya istifadəyə yararsız ehtiyatlar: İstifadəyə yararsız və ya köhnəlmiş ehtiyatlar şirkətin balansında qeydə alındıqda, bunların qiyməti düşə bilər.
- ✓ İstifadə olunmayan ehtiyatların qiymətləndirilməsi: Anbarlarda saxlanılan və istifadə olunmayan ehtiyatların dəyəri ilə bağlı yenilənmiş məlumat tələb olunur.

4. Digər Aktivlərin Qiymətləndirilməsi:

- ✓ Nəğd və bank balansları: Şirkətin maliyyə vəziyyətini qiymətləndirərkən, mövcud nəğd vəsaitlərin düzgün qeydiyyatını və istifadəsini yoxlamaq vacibdir.
- ✓ Daşınmaz əmlak və digər uzunmüddətli aktivlər: Daşınmaz əmlakın dəyəri bazar qiymətlərinə əsasən qiymətləndirilməlidir. Həmçinin, digər aktivlər (məsələn, intellektual mülkiyyət hüquqları) bazar qiymətlərinə və ya müvafiq qiymətləndirmə prinsiplərinə əsasən qiymətləndirilməlidir.

4.1.10. Digər qiymətləndirmə obyektlərinin qiymətləndirilməsi.

Bu, ümumi qiymətləndirmə sistemi çərçivəsində digər elementlərin və ya obyektlərin müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi prosesidir. Bu termin müxtəlif sahələrdə, məsələn, iqtisadiyyat, idarəetmə, təhsil və ya elm sahələrində istifadə oluna bilər. Qiymətləndirmənin mahiyyəti bu obyektlərin müəyyən edilmiş meyarlara, standartlara və ya gözləntilərə uyğunluğunu müəyyən etməkdən ibarətdir:

1. İqtisadiyyat və maliyyə: Başqa obyektlərin qiymətləndirilməsi, investisiya portfelinin qiymətləndirilməsi çərçivəsində aktivlərin və ya biznesin dəyərinin təhlilinə aiddir.
2. Təhsil: Təhsil prosesində başqa obyektlərin qiymətləndirilməsi tapşırıqların, layihələrin və ya digər növ işlərin qiymətləndirilməsini əhatə edə bilər.
3. Layihə idarəetməsi: Başqa obyektlərin qiymətləndirilməsi, layihənin yerinə yetirilməsi ilə əlaqəli olan ara tapşırıqların keyfiyyətini və nəticələrini analiz etməyi əhatə edə bilər.
4. Və s. sosial, ekoloji, iqtisadi və hüquqi obyektlər